Dokumentacja projektu – Wypożyczalnia hulajnóg wykonywanego w ramach zajęć BAZY DANYCH I Gabriela Leśniak

I. Projekt koncepcji, założenia

Zdefiniowanie tematu projektu

Zrealizowanie bazy danych, reprezentującej wypożyczalnię hulajnóg. Hulajnogi znajdują się w różnych lokalizacjach w mieście – hulajnogę można wypożyczyć, jechać długo ile się chce, a następnie zakończyć wypożyczenie.

Analiza wymagań użytkownika

Z bazy korzystają dwa rodzaje użytkowników: klient oraz pracownik

Klient:

- może założyć swoje konto w wypożyczalni
- może logować się na swoje konto
- może zmienić hasło
- może doładować swój portfel w wypożyczalni
- może wypożyczyć hulajnogę
- przesłać swoją lokalizację, co pozwala zlokalizować dostępne hulajnogi w okolicy
- może zobaczyć historie swoich transakcji
- może zobaczyć ile ma środków na swoim koncie
- może zarezerwować hulajnogę (jeśli zmieni zdanie może zrezygnować z rezerwacji)
- wylogować się

Pracownik:

- może naładować hulajnogę
- ma podgląd na hulajnogi wymagające ładowania
- ma podgląd na wszystkie hulajnogi
- może serwisować hulajnogę
- ma podgląd na raport z serwisów
- może usunąć hulajnogę
- może zrobić raport serwisu hulajnóg ile razy hulajnoga była serwisowana i jaki był łączny koszt
- może dodać nowa hulajnoge
- może dodać nowego pracownika
- może usunąć klienta
- może zmienić swoje hasło
- może się wylogować

System:

- z konta klienta ściągane są środki po zakończeniu wypożyczenia
- po zakończeniu wypożyczenia hulajnoga rozładowuje się proporcjonalnie do tego ile czasu była używana
- po doładowaniu konta przez klienta automatycznie zmienia się suma jego środków

Zaprojektowanie funkcji

- podczas tworzenia konta klienta, jego środki automatycznie ustawiane są na zero, a lokalizacja może mieć wartość NULL, ponieważ jest ona potrzebna tylko, kiedy klient chce znaleźć najbliższe hulajnogi
- klient może doładować swój portfel powoduje to dodanie do bazy nowej transakcji oraz aktualizację dostępnych środków klienta

- klient może wypożyczyć hulajnogę odnotowywany jest start wypożyczenia. Status hulajnogi zmienia się na "zajęta". Podczas wypożyczenia klient może zechcieć się zatrzymać dlatego odnotowywany jest zarówno czas jazdy, jak i czas postojów są one liczone według różnych stawek. W momencie kiedy klient kończy wypożyczać hulajnogę, czas wypożyczenia się zatrzymuje, a hulajnoga ma status "wolna".
- kiedy klient zarezerwuje hulajnogę, jej status zmienia się na zarezerwowana
- każda hulajnoga się rozładowuje, jeśli jej poziom naładowania spadnie poniżej poziomu granicznego (5%), jej status zmienia się na "naładuj"
- kiedy pracownik naładuje hulajnogę jej poziom naładowania zmienia się na 100% i ma status "wolna"

II. Projekt diagramów (konceptualny)

Zdefiniowanie encji oraz ich atrybutów

Klienci: klient_id – klucz główny, imie, nazwisko, email, dostepne_srodki, dlugosc_geo, szerokosc_geo, haslo, aktualne_wypozyczenie

Transakcje: transakcja_id – klucz główny, kwota, status_transakcji, klient_id

Cennik: usluga id – klucz główny, nazwa, cena

Status_hulajnogi: status_id – klucz główny, nazwa_statusu

Hulajnogi: hulajnoga id – klucz główny, id statusu, dlugosc geo, szerokosc geo, poziom baterii

Pracownicy: pracownik_id – klucz główny, imię, nazwisko, email, haslo

Serwis_hulajnogi – serwis_id – klucz główny, koszt, data, hulajnoga_id, pracownik_id

Wypozyczenie: wypozyczenie_id – klucz główny, klient_id, hulajnoga_id, poczatek_czasu,

koniec_czasu

Czas: czas id, wypozyczenie id, czas start, czas stop, usluga id

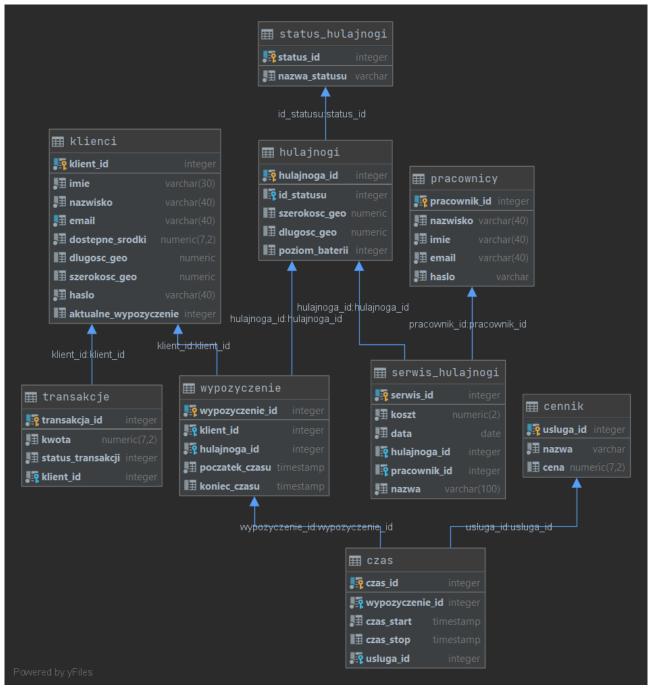
Zaprojektowanie relacji pomiędzy encjami

Relacje te zostały przedstawione na diagramie ERD w sekcji III.

III. Projekt logiczny

Diagram ERD

Tabele i zależności między nimi zostały stworzone z użyciem pliku: 'create_tables.sql'.

Rysunek 1: Diagram ERD

Klienci: tabela jest połączona 1:N z tabelą transakcje, ponieważ jeden klient może wiele razy doładowywać konto o raz mieć z niego ściągane środki, jest też połączona 1:N z tabelą wypozyczenie, ponieważ klient może wypożyczać wiele razy

Transakcje: tabela przechowuje informacje o transakcjach klientów

Hulajnogi: tabela jest połączona 1:N z tabelą wypożyczenia, ponieważ jedna hulajnoga może być wypożyczana wiele razy oraz 1:N z tabelą serwis_hulajnogi, ponieważ jedna hulajnoga może być serwisowana wiele razy

Status_hulajnogi: tabela jest połączona 1:N z tabelą hulajnogi, ponieważ każda hulajnoga ma swój status

Wypożyczenie: tabela jest połączona 1:N z tabelą czas, ponieważ w trakcie wypożyczenia klient może korzystać z usługi w dwóch trybach (postój i jazda), za które są inne stawki, a koszt jest naliczany od czasu korzystania w danym trybie.

Cennik: tabela jest połączona 1:N z tabelą czas, ponieważ każda usługa ma swoją cenę Pracownicy: tabela przechowuje informacje o pracownikach

Serwis_hulajnogi: przechowuje informacje o serwisowaniu(ładownie to też serwisowanie) wszystkich hulajnóg

Pracownicy: tabela jest połączona 1:N z tabelą serwis_hulajnogi, ponieważ jeden pracownik może wykonać wiele serwisów

Słowniki danych

Tabela 1: klienci

klient_id	serial	NOT NULL	Klucz główny generowany automatycznie
imie	varchar(30)	NOT NULL	
nazwisko	varchar(40)	NOT NULL	
email	varchar(40)	NOT NULL, UNIQUE	
dostepne_srodki	numeric(7,2)	NOT NULL	
dlugosc_geo	numeric		
szerokosc_geo	numeric		
haslo	varchar(40)	NOT NULL	
aktualne_wypozyczenie	integer	NOT NULL	

Tabela 2: transakcje

transakcja_id	serial	NOT NULL	Klucz główny generowany automatycznie
kwota	numeric(7,2)	NOT NULL	
status_transakcji	integer	NOT NULL	
klient_id	integer	NOT NULL	Klucz obcy (tabela klienci)

Tabela 3: cennik

usluga_id	integer	NOT NULL	Klucz główny
nazwa	varchar	NOT NULL	
cena	numeric(7,2)	NOT NULL	

Tabela 4: status_hulajnogi

status_id	integer	NOT NULL	Klucz główny
nazwa_statusu	varchar	NOT NULL	

Tabela 5: hulajnogi

hulajnoga_id	serial	NOT NULL	Klucz główny generowany automatycznie
id_statusu	integer	NOT NULL	Klucz obcy(tabela: status_hulajnogi)
dlugosc_geo	numeric	NOT NULL	
szerokosc_geo	numeric	NOT NULL	
poziom_baterii	integer	NOT NULL	

Tabela 6: pracownicy

pracownik_id	serial	NOT NULL	Klucz główny
			generowany
			automatycznie
imie	varchar(30)	NOT NULL	
nazwisko	varchar(40)	NOT NULL	
email	varchar(40)	NOT NULL, UNIQUE	
haslo	varchar	NOT NULL	

Tabela 7: serwis_hulajnogi

serwis_id	serial	NOT NULL	Klucz główny generowany automatycznie
koszt	numeric(2)	NOT NULL	
data	date	NOT NULL	
hulajnoga_id	integer	NOT NULL	Klucz obcy(tabela: hulajnogi)
pracownik_id	integer	NOT NULL	Klucz obcy (tabela: pracownicy)

Tabela 8: wypozyczenie

wypozyczenie_id	serial	NOT NULL	Klucz główny generowany automatycznie
klient_id	integer	NOT NULL	Klucz obcy (tabela: klienci)
hulajnoga_id	integer	NOT NULL	Klucz obcy (tabela: hulajnogi)
poczatek_czasu	timestamp	NOT NULL	
koniec_czasu	timestamp		

Tabela 9: czas

czas_id	serial	NOT NULL	Klucz główny generowany automatycznie
wypozyczenie_id	integer	NOT NULL	Klucz obcy (tabela: wypozyczenie)
czas_start	timestamp	NOT NULL	
czas_stop	timestamp		
usluga_id	integer	NOT NULL	Klucz obcy (tabela: cennik)

Zaprojektowanie operacji na danych

Poniżej zaprezentowane są zapytania do bazy, można je znaleźć w pliku `app.js`.

Użytkownik:

Rejestracja użytkownika - addClient

```
'INSERT INTO klienci (imie, nazwisko,email,haslo) SELECT $1, $2,
CAST($3 AS VARCHAR), $4 WHERE NOT EXISTS(SELECT 1 FROM klienci WHERE
email = $3)'; [imie, nazwisko, email, haslo]
```

Logowanie użytkownika **loginCustomer** (jeśli zostanie zwrócony jeden wiersz to znaczy że podane dane są poprawne)

```
'SELECT email, haslo, klient_id FROM klienci WHERE email = $1 AND haslo=$2',[email, haslo]
```

Podstawowe informacje o użytkowniku **getInfoCustomer**

```
'SELECT imie, nazwisko, email, dostepne_srodki FROM klienci WHERE
klient_id=$1', [k_id]
```

Obsługa doładowania konta przez użytkownika paymentCustomer

```
'INSERT INTO transakcje (kwota, status transakcji, klient id)
```

```
VALUES ($1, 1, $2)', [kwota, klient id]
Aktualizacja lokalizacji użytkownika updateClientLocation
'UPDATE klienci SET dlugosc geo = $1, szerokosc geo = $2 WHERE
klient id = $3;',[dlugosc geo, szerokosc geo, klient id]
Znalezienie najbliższych hulajnóg na podstawie lokalizacji użytkownika getNearHulajnogi
'SELECT * FROM near($1) order by odleglosc;',[k id]
Obsługa nowego wypożyczenia(klient wsiada na hulajnogę) newWypozyczenie
'INSERT INTO wypozyczenie (klient_id, hulajnoga_id, poczatek_czasu)           SELEC
T$1, $2, $3 WHERE EXISTS(SELECT 1 FROM klienci WHERE klient id=$1 AND
dostepne srodki>5)', [klient id, hulajnoga id, poczatek czasu]
Obsługa rezerwacji hulajnogi newRezerwacja
'SELECT * FROM rezerwacja($1,$2)', [klient id, hulajnoga id]
Obsługa rezygnacji z rezerwacji hulajnogi newOdRezerwacja
'SELECT * FROM odrezerwacja($1,$2)', [klient id, hulajnoga id]
Obsługa postoju podczas wypożyczenia newPostoj
INSERT INTO czas (wypozyczenie_id, czas_start,usluga_id)VALUES (
(SELECT aktualne wypozyczenie FROM klienci where klient id=$1), $2, 2);
[klient id, poczatek czasu]
Obsługa wznowienia jazdy (po postoju) newWznowienieJazdy
INSERT INTO czas (wypozyczenie id, czas start,usluga id)VALUES (
(SELECT aktualne wypozyczenie FROM klienci where klient id=$1), $2, 1);
[klient id, poczatek czasu]
Obsługa zakończenia wypożyczenia zakonczJazde
UPDATE wypozyczenie SET koniec czasu=$2 WHERE wypozyczenie id=(SELECT
aktualne wypozyczenie from klienci where klient id=$1)',
[klient id, koniec czasu]
Podliczenie kosztów oraz rozładowanie hulajnogi po zakończeniu jazdy kosztJazdy
SELECT * FROM sumuj($1)
Wylistowanie historii ostatnich transakcji (wpłaty na konto i pieniądze ściągnięte z konta)
getTransakcje
```

SELECT kwota, status_transakcji FROM transakcje WHERE klient_id = \$1

'UPDATE klienci SET haslo = \$1 WHERE klient id=\$2 AND haslo=\$3',

ORDER BY transakcja id DESC LIMIT 15', [klient id]

Zmiana swojego hasła **updateHaslo**

[nowe haslo,klient id, stare haslo],

Pracownik

Logowanie pracownika **loginWorker** (jeśli zostanie zwrócony jeden wiersz to znaczy że podane dane są poprawne)

```
'SELECT email, haslo, pracownik_id FROM pracownicy WHERE email = $1 AND haslo=$2',[email, haslo]
```

Podstawowe informacje o pracowniku **getInfoWorker**

```
SELECT imie, nazwisko FROM pracownicy WHERE pracownik id=$1', [k id]
```

Lista hulajnóg które powinny być naładowane **getHulajnogiLadowanie**

```
SELECT * FROM wszystkie_hulajnogi WHERE nazwa_statusu='naladuj';
```

Lista informacji o wszystkich hulajnogach **getWszystkieHulajnogi**

```
SELECT * FROM wszystkie_hulajnogi;
```

Ładowanie hulajnogi **handleLadowanie**

```
`INSERT INTO serwis_hulajnogi(koszt, data, hulajnoga_id, pracownik_id, nazwa) VALUES(0, $3,$2,$1,'ladowanie');',[pracownik_id, hulajnoga_id, data],
```

Dodanie nowego pracownika **addPracownik**

```
'INSERT INTO pracownicy (imie, nazwisko,email,haslo) SELECT $1, $2, CAST(
$3 AS VARCHAR), $4 WHERE NOT EXISTS(SELECT 1 FROM pracownicy WHERE
email = $3);',[imie, nazwisko, email, haslo]
```

Dodanie nowej hulajnogi **addHulajnoga**

```
'INSERT INTO hulajnogi (id_statusu, szerokosc_geo, dlugosc_geo, poziom_baterii) VALUES (1, $1, $2,100)', [szerokosc_geo, dlugosc_geo]
```

Dodanie nowego serwisu **addSerwis**

```
'INSERT INTO serwis_hulajnogi (koszt, data, hulajnoga_id, pracownik_id, nazwa) SELECT $1, $2, $3, $4, $5 WHERE EXISTS(SELECT 1 FROM hulajnogi WHERE hulajnoga_id = $3);',[koszt, data, id_hulajnogi, id_pracownika, nazwa],
```

Usunięcie hulajnogi (zmiana statusu, żeby nadal mieć wgląd w historię) deleteHulajnoga 'UPDATE hulajnogi SET id statusu=5 WHERE hulajnoga id=\$1',[hulajnoga_id]

Lista wszystkich klientów **getKlienci**

```
'SELECT klient_id, imie, nazwisko, email, dostepne_srodki from
klienci ORDER BY nazwisko'
```

Raport z serwisów hulajnóg – ile razy hulajnoga była serwisowana i łączny koszt serwisów **raportHulajnogi**

```
'SELECT * from raport hulajnogi'
```

Zmiana swojego hasła **updateHasloWorker**

```
'UPDATE pracownicy SET haslo = $1 WHERE pracownik_id=$2 AND haslo=$3',
[nowe haslo, worker id, stare haslo]
```

'DELETE FROM klienci WHERE klient id=\$1;',[klient id]

Poniżej zaprezentowane są funkcje, widoki oraz triggery – kod znajduje się w pliku 'functions.sql'

Widoki:

raport_hulajnogi

Tworzy zestawienie wszystkich hulajnóg które były serwisowane (ładowanie też liczy się jako serwis) : pokazuje się id hulajnogi, ilość serwisów, suma kosztów serwisów posortowane po id hulajnogi.

wszystkie_hulajnogi

Tworzy zestawienie wszystkich hulajnóg: pokazuje się id hulajnogi, nazwa statusu, szerokość geograficzna, długość geograficzna oraz poziom baterii.

Triggery oraz funkcje zwracające triggery

1.1 update_srodkow

Trigger wywoływany po wykonaniu nowej transakcji (doładowanie konta przez klienta lub ściągnięcie środków z konta po zakończonej jeździe), uruchamia procedurę nowa_transakcja()

1.2 nowa transakcja()

Funkcja uaktualnia dostępne środki klienta – dodaje lub odejmuje kwotę przeprowadzonej transakcji

2.1 hulajnoga_zajeta

Trigger wywoływany po dodaniu nowego wypożyczenia (klient zaczął jechać), uruchamia procedurę nowe_wypozyczenie

2.2 nowe wypozyczenie()

Funkcja zmienia status hulajnogi na 2 czyli zajęta, uaktualnia aktualnie wypożyczoną hulajnogę użytkownika na tą którą pożyczył, dodaje nowy rekord do tabeli czas z początkiem nowego wypożyczenia i id usługi 1 czyli jechanie.

3.1 hulajnoga_postoj

Trigger wywoływany po dodaniu nowego czasu(klient się zatrzymał lub wznowił jazdę), uruchamia procedurę nowy_postoj()

3.2 nowy_postoj()

Funkcja aktualizuje poprzedni czas dla tego samego wypożyczenia – zakańcza go czasem startu nowego czasu

4.1 hulajnoga_koniec_jazdy

Trigger wywoływany po uaktualnieniu wypożyczenia (zmiana czasu końca jazdy z null na czas w którym użytkownik zakończył jazdę), uruchamia procedurę **zakoncz_jazde()**

4.2 zakoncz_jazde()

Funkcja ustawia koniec ostatniego czasu na taki sam czas jak czas stop wypożyczenia, zmienia status hulajnogi na 1 czyli wolną.

5.1 serwis_hulajnogi

Trigger wywoływany po dodaniu nowego serwisowania hulajnogi, uruchamia procedurę naladuj()

5.2 naladuj()

Sprawdza czy nowy serwis to ładowanie hulajnogi, jeśli tak, to zmienia status hulajnogi na 1 (wolna), a poziom baterii ustawiany jest na 100%.

Pozostałe funkcje

sumujkoszty_rozladujhulajnoge

Sumuje koszty wypożyczenia: bierze z tabeli czas wszystkie rekordy dla danego wypożyczenia i liczy ile trwał każdy czas w sekundach (czas_stop – czas_start) oraz mnoży przez stawkę dla danej usługi, każdy taki iloczyn jest dodawany do łącznego kosztu wypożyczenia.

Dodaje nową transakcję o wartości powyżej obliczonego kosztu wypożyczenia.

Zmienia aktualne wypożyczenie klienta na null.

Rozładowuje hulajnogę proporcjonalnie do tego, ile czasu się nią jechało – odejmuje stratę baterii od poziomu baterii hulajnogi, a jeśli poziom baterii spadnie poniżej 5% zmienia status hulajnogi na "naladuj" i przyjmuje że poziom baterii to 0.

near()

Znajduje hulajnogi znajdujące się w okolicy klienta – na podstawie lokalizacji klienta i lokalizacji hulajnóg liczy w jakiej odległości od siebie są i znalezione wolne hulajnogi są pokazane w kolejności od najbliższej do najdalszej.

rezerwacja()

Uaktualnia aktualne wypożyczenie klienta na wybraną przez niego hulajnogę i zmienia status hulajnogi na 3 (zarezerwowana).

odrezerwacja()

Zmienia aktualną rezerwację klienta na null i status uprzednio zarezerwowanej przez niego hulajnogi na 1(wolna).

IV. Projekt funkcjonalny

1.Strona logowania klienta: wyjściowa strona z formularzem logowania.

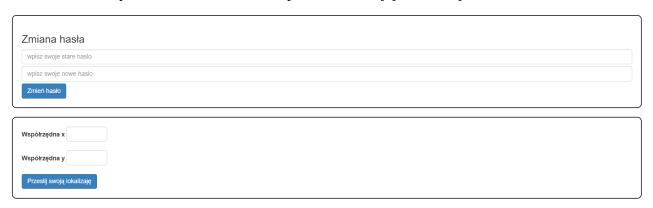
2. Po zalogowaniu użytkownik jest przekierowywany na swoje konto:

Miejsce z danymi i formularz, który pozwala doładować konto użytkownika:

Witaj użytkowniku!

Twoje dane:	Doładuj swoje konto wybraną kwotą
Imię i nazwisko: Gabriela Lesniak	0,00
Email: gabriela@mail.com	Doładuj
Dostępne środki: 9.68	Doladuj
Wyloguj	

Formularz zmiany hasła oraz formularz do przesłania swojej lokalizacji:

Przycisk pozwalający na zobaczenie dostępnych hulajnóg:

-kliknięcie przycisku rezerwuj:

Twoja zarezerwowana hulajnoga:

Na tym etapie można zdecydować się na jazdę lub zrezygnować z rezerwacji, na czas rezerwacji zablokowana jest możliwość rezerwacji innych hulajnóg

-kliknięcie przycisku zacznij jazdę:

- -kliknięcie przycisku "postój" sprawi, że zacznie się naliczać czas według stawki za postój zablokowane zostaną przyciski "zakończ jazdę" oraz "postój"
- -kliknięcie przycisku wznów jazdę sprawi, że zacznie się naliczać czas według stawki za jazdę zablokowane zostanie przycisk "wznów jazdę"
- -kliknięcie przycisku zakończ jazdę zakończy jazdę i podliczy koszt jazdy:

Jazda zakończona!

Koszt jazdy: 0.43

Wróć do swojego konta

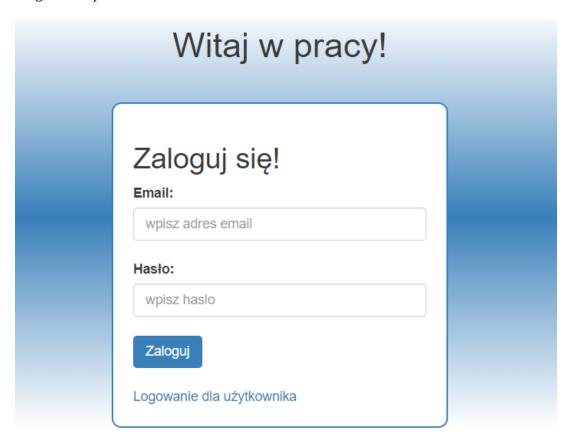
Przycisk pozwalający na zobaczenie historii transakcji

Zobacz historię transakcji	
status	kwota
wpłata	4.00
wydatek	0.32
wpłata	10.00

3. Strona z formularzem rejestracji – po rejestracji użytkownik jest przekierowywany do strony logowania

4.Strona logowania pracownika

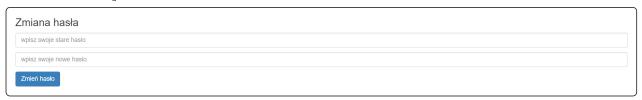
5. Po zalogowaniu pokazuje się panel pracownika

Miejsce na dane pracownika oraz przycisk wylogowania

Dzień dobry! Witaj w pracy :)

,	
	Twoje dane: Adam Mickiewicz
	Wyloguj

Formularz zmiany hasła

Przycisk "Wszystkie hulajnogi" generujący raport z danymi o wszystkich hulajnogach

Wszystk	Wszystkie hulajnogi				
id	status	dlugosc geo	szerokosc geo	bateria	
3	nieaktywna	10	10	90	
4	wolna	10	50	92	
5	zajeta	11	11	100	
6	wolna	9	7	23	

Przycisk hulajnogi do ładowania tworzy raport wszystkich hulajnóg które zmieniły status na naladuj:

Przycisk "Raport serwisu hulajnóg" tworzy raport podsumowania serwisów dla danej hulajnogi posortowany od hulajnogi której serwisy kosztowały najwięcej

Formularze

- dodanie serwisu hulajnogi
- dodanie nowej hulajnogi w danej lokalizacji

Nazwa serwisu		
wpisz nazwę serwisu		
Koszt serwisu		
0,00		
id hulajnogi		
Wyślij		
1.95.11		
Dodaj nową hulajnogę		
Współrzędna x		
Współrzędna y		
Podail		
Dodaj!		
Dodajl		

Formularz dodania nowego pracownika

Usuń hulajnogę - zmiana statusu

id hulajnogi

Usunięcie klienta

V. Dokumentacja

Wprowadzanie danych

Ręczne: hulajnogi, klienci, pracownicy, serwis_hulajnogi, transakcje jeśli konto jest doładowywane Automatyczne: status_hulajnogi, transakcje, jeśli środki są ściągane z konta, wypozyczenie, czas

Krótka instrukcja obsługi aplikacji:

Aby skorzystać z aplikacji należy się zarejestrować oraz zalogować jako klient lub skorzystać z domyślnego konta pracownika – wszystkie kroki opisane są dokładnie w punkcie IV.

Wykaz literatury

https://www.taniarascia.com/node-express-postgresql-heroku/https://www.postgresql.org/docs/current/